

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 111/23

Luxembourg, 22. junij 2023

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-281/22 | G. K. in drugi (Evropsko javno tožilstvo)

Čezmejne preiskave Evropskega javnega tožilstva (EJT): generalna pravobranilka T. Čapeta Sodišču predlaga, naj odloči, da mora biti sodni nadzor v državi članici pomočnika evropskega delegiranega tožilca omejen na procesna vprašanja

EJT je visoko razvit sistem vzajemnega priznavanja, v katerega so vgrajena jamstva, ki zagotavljajo varstvo temeljnih pravic

Evropsko javno tožilstvo (EJT) je pristojno za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Evropske Unije. Sodišče ima v tej zadevi prvič priložnost, da poda razlago pravnega instrumenta o ustanovitvi tega tožilstva in določitvi pravil za njegovo delovanje, to je Uredbe o EJT.

V tem primeru je bilo več fizičnih in pravnih oseb obdolženih, da so vzpostavile širok sistem za uvoz biodizla iz Bosne in Hercegovine v EU, za katerega so trdile, da je bil proizveden iz odpadnega jedilnega olja. To „odpadno jedilno olje“ je bilo domnevno prej uvoženo iz ZDA v Bosno in Hercegovino. Vendar je podan sum, da je bil ta biodizel že proizveden v ZDA brez vmesnih predelovalnih ali proizvodnih korakov v Bosni in Hercegovini. EJT prek evropskega delegiranega tožilca, ki obravnava zadevo, (v Nemčiji) vodi predhodno preiskavo v zvezi s temi domnevno lažnimi podatki, ki so povzročili izgubo prihodka v skupni višini približno 1.295.000 EUR. Ta domnevna izguba naj bi privedla do oškodovanja finančnega interesa Unije in zato spada v pristojnost EJT.

Čeprav glavna preiskava poteka v Nemčiji, je EJT menilo, da je treba v Avstriji izvesti čezmejno preiskavo. Zato je (nemški) evropski delegirani tožilec, ki obravnava zadevo, pomočniku evropskega delegiranega tožilca odredil preiskavo in zaseg premoženja obdolžencev (v Avstriji).

V skladu z avstrijskim pravom pa je treba za izvedbo takega preiskovalnega ukrepa pridobiti predhodno sodno odobritev. Pomočnik evropskega delegiranega tožilca je zato pridobil sodne odredbe za preiskavo in zaseg morebitnih obremenilnih listin in strojne opreme.

Obdolženci so 1. decembra 2021 pri višjem deželnem sodišču na Dunaju (Avstrija), vložili pritožbe zoper odredbe o preiskavah, ki so jih odobrila štiri avstrijska sodišča. Trdijo, da odobreni ukrepi, ki so bili podlaga za izvedbo preiskave in zasega, niso bili niti nujni niti sorazmerni.

Višje deželno sodišče je odločilo, da predloži Sodišču vprašanja, da to odloči, ali se lahko opravi celovit nadzor (kot bi se to storilo v povsem notranjem položaju) ali pa bi se moral sodni nadzor omejiti na postopkovna vprašanja, povezana z izvajanjem zadevnih čezmejnih preiskovalnih ukrepov.

Generalna pravobranilka Tamara Čapeta je v današnjih sklepnih predlogih po tem, ko je opredelila možni razlagi, ki sta na voljo Sodišču, in po tem, ko je vzela v obzir učinkovitost EJT in varstvo temeljnih pravic, Sodišču predlagala, naj

odloči tako: **Uredbo o EJT je treba razlagati tako, da sodišču države članice pomočnika evropskega delegiranega tožilca (v tem primeru v Avstriji) omogoča, da opravi nadzor zgolj nad vidiki, povezanimi z izvrševanjem preiskovalnega ukrepa, in da sprejme presojo, na podlagi katere je evropski delegirani tožilec, ki obravnava zadevo, (v tem primeru v Nemčiji) ugotovil, da je ta ukrep utemeljen.**

Generalna pravobranilka najprej ugotavlja, da so postopki, ki jih izvaja EJT, v Uredbi o EJT urejeni le delno. Ta uredba ne določa, ali je treba za čezmejne preiskovalne ukrepe pridobiti predhodno sodno odobritev, ampak ta vidik prepušča kazenskemu pravu držav članic.

Ugotavlja tudi, da je bil sistem EJT namenjen vzpostavitvi učinkovitega mehanizma za boj proti kaznivim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom EU, vključno s čezmejnimi preiskavami.

Celovit sodni nadzor v državi članici pomočnika evropskega delegiranega tožilca bi povzročil, da bi bil sistem čezmejnih preiskav, ki jih izvaja EJT, manj učinkovit, kot je bilo želeno. Delitev nalog glede sodne odobritve, pri kateri lahko sodišče v državi članici pomočnika evropskega delegiranega tožilca opravi nadzor le nad vidiki, povezanimi z izvrševanjem preiskovalnega ukrepa, ni v nasprotju z besedilom Uredbe o EJT in bolj ustreza cilju te uredbe, to je vzpostavitvi učinkovitega sistema za boj proti kaznivim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom EU.

Po mnenju generalne pravobranilke taka rešitev, ki je posledica tega, da je EJT naprednejši instrument vzajemnega priznavanja, zagotavlja tudi varstvo temeljnih pravic osumljencev in obdolžencev v čezmejnih preiskavah, posebej z vidika širšega sistema Uredbe o EJT.

Konkretno, Uredba o EJT vsebuje različna jamstva, ki zagotavljajo varstvo temeljnih pravic. Ta so na primer mehanizem komunikacije med evropskim delegiranim tožilcem, ki obravnava zadevo, in pomočnikom evropskega delegiranega tožilca, kadar se odredi čezmejna preiskava, konkreten seznam pravic osumljenih in obdolženih oseb v postopkih, ki jih izvaja EJT, in obveznost držav članic, da zagotovijo pravna sredstva zoper postopkovne akte EJT.

Zato se s tem, da se sodišču države članice pomočnika evropskega delegiranega tožilca dopusti, da opravi nadzor le nad vidiki, povezanimi z izvršitvijo preiskovalnega ukrepa, zagotavlja, da EJT učinkovito opravlja svoje naloge in ne ogrozi varstva temeljnih pravic.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Jaroslaw Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Ostanite povezani!

